

Wat zit er allemaal op aardbeien?

GROEN

Marco Visser – 11:20, 4 november 2017

▲ Aardbeien bevatten meer bestrijdingsmiddelen dan ander fruit dat de NVWA vorig jaar onderzocht.

Aardbeien bevatten meer bestrijdingsmiddelen dan ander fruit dat de NVWA vorig jaar onderzocht. Vier vragen over de gevaren van de gevonden pesticiden.

Wat zit er allemaal op aardbeien?

De NVWA heeft 39 monsters genomen van Nederlandse aardbeien. Een monster is niet een aardbei, maar een gehele partij. Gemiddeld troffen onderzoekers 7,5 verschillende middelen per monster aan. Eenmaal bevatte een monster zeventien residuen.

Dat zijn hoge aantallen vergeleken bij andere fruitsoorten. Zonder de aardbeien vond de NVWA gemiddeld 1,3 restanten van bestrijdingsmiddelen aan in fruit.

De gevonden restanten op de aardbeien behoren onder meer tot de carcinogene stoffen van het type 2. Dat zijn stoffen die ervan worden verdacht dat zij bij proefdieren kanker veroorzaken. De doses op de aardbeien per kankerverwekkende stof zijn zo laag dat het volgens de NVWA en de Europese toezichthouder EFSA geen kwaad kan.

Ook hormoonverstorende stoffen zijn aangetroffen. Wetenschappers brengen deze stoffen in verband met kanker en andere ernstige gezondheidsproblemen, waaronder gedragsstoornissen en onvruchtbaarheid. Hormoonverstorende stoffen zitten zowel in pesticiden als in tandpasta, crèmes en speelgoed.

De Europese lidstaten waren afgelopen zomer akkoord met een voorstel van de Europese Commissie over nieuwe criteria. Maar het Europees parlement vindt dat de criteria Europese consumenten en het milieu onvoldoende beschermen en stuurde de commissie terug naar de tekentafel.

De NVWA nam ook 29 monsters van Egyptische aardbeien. Dit fruit ligt niet zozeer in bakjes in supermarkten, maar worden verwerkt, in jam bijvoorbeeld. Gemiddeld bevatte de monsters 2,5 verschillende bestrijdingsmiddelen.

Er waren overschrijdingen van de limieten, waarom kwam het fruit toch terecht in de winkels?

Van de Nederlandse aardbeien overschreden drie leveringen de normen. Bij de

Egyptische aardbeien gaat het om negen partijen. De NVWA treedt alleen op als er de maximale residu limiet met meer dan 50 procent wordt overschreden. Als de limiet bijvoorbeeld 0,05 milligram per kilo is, komt de NVWA pas in actie als zij 0,1 mg/kg meet. Immers: 0,05 is de helft van 0,1. Tegelijkertijd is die 0,1 ook tweemaal zoveel als de 0,05 waardoor de toezichthouder in de praktijk pas optreedt als er twee keer zoveel bestrijdingsmiddelen worden aangetroffen dan wettelijk is toegestaan.

Drie partijen aardbeien uit Egypte overschreden de normen inclusief de meetonzekerheden en werden teruggestuurd.

Zijn de middelen gevaarlijk?

Daarover verschillen de meningen. De NVWA zegt dat er geen gevaar is en baseert zich daarbij op de regels van de Europese toezichthouder EFSA. Maar die regels kloppen niet, zeggen diverse toxicologen. Bij toelating van bestrijdingsmiddelen wordt geen rekening gehouden met combinatie effecten. Stoffen kunnen allereerst

Trouw

INLOGGEN

gebundeld moeten worden in categorieën. Een categorie ‘schadelijk voor de lever’ bijvoorbeeld. De aangetroffen restanten binnen zo’n categorie zouden onderzoekers bij elkaar moeten optellen, vinden critici van de EFSA.

Om de schadelijke effecten van pesticiden op het lichaam te minimaliseren, werken toezichthouders met milligrammen per kilo lichaamsgewicht. Zo wordt rekening gehouden met de verschillen tussen volwassenen, kinderen en baby’s. Nu stelde de Gezondheidsraad in 2004 al dat (ongeboren) baby’s en kinderen anders reageren op pesticiden. Voor sommige stoffen zijn ze ongevoeliger dan volwassenen, maar andere lijken juist meer kwaad te kunnen. Dat is niet direct zichtbaar. De gevolgen voor het zenuwstelsel en immuunsysteem komen pas veel later naar voren. Volgens de Gezondheidsraad is het ‘onduidelijk of de huidige berekende veilige innameniveaus altijd voldoende bescherming biedt aan het (ongeboren) kind’. De raad heeft geen aanwijzingen dat er iets mis is, maar pleit wel voor meer onderzoek.

Gevaarlijk zijn ook de neonicotinoïden. Niet zozeer voor de mens, wel voor bijen. Al jaren wordt gesproken over een verbod, maar zover is het nog niet.

Waarom gebruiken Nederlandse telers zoveel bestrijdingsmiddelen?

De middelen zijn nodig om gewassen te beschermen omdat plagen van insecten en schimmels steeds resistenter worden. Daarnaast zijn aardbeien een veredeld gewas. Ze zijn gekweekt op kleur, smaak, stevigheid en houdbaarheid. Dat kan de natuurlijke weerstand van een aardbei verzwakken waardoor telers meer moeten doen om schimmels en insecten te weren. Vandaar veel bestrijdingsmiddelen.

Lees ook: Aardbeien zes keer giftiger dan ander fruit door 'cocktaileffect'

Wilt u de reacties op dit artikel lezen? Registreer u [hier](#) voor een proefperiode van twee maanden.

UITGELICHT | NET BINNEN

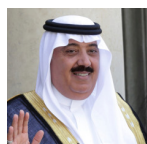
CDA regeert op 'een spijkerbed'

DEMOCRATIE

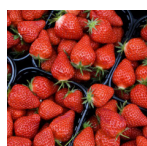

Macht erotiseert alleen de man

OPINIE

Saoedi-Arabië arresteert ministers en prinsen en hevelt macht over naar kroonprins

Aardbeien zes keer giftiger dan ander fruit door 'cocktaileffect'

Echt luisteren naar het verhaal van de ander

RELIGIE EN FILOSOFIE

Vierenveertig jaar en 's nachts je moeder bellen

SAMENLEVING

[OVER ONS](#)

[ABONNEREN](#)

[AUTEURSRECHT](#)

[PRIVACY](#)

[KLANTENSERVICE](#)

deVerdieping
Trouw

[Volg ons](#)

[Trouw Apps](#)

© 2017 de Persgroep Nederland B.V.

Alle rechten voorbehouden

De Persgroep Nederland is onder andere uitgever van
het AD, de Volkskrant, het Parool en Trouw

